

Predikan, Korskyrkan, Borås, söndagen den 16 mars 2004, Micael Nilsson.

Tema: Duger min tro?

Text: Mark 9:17-24

BOKSTAVSTRO

Att bero på "bokstavstro". Häromdagen läste jag några ord ur en minnesruna efter en framgångsrik affärsman. Mannen var ogift varför vi fick veta att han nu närmast sörjdes av fyra "bröder"!

Ibland gör en bokstav stor skillnad. Som när man i en uppsats kunde få veta "*Förkylningar orsakas av små elakartade levande organister.*"

Ett antal söndagar har jag försökt lyfta fram några orsaker till att närma sig Bibeln utifrån största respekt och tacksamhet. Om du vill kalla det bokstavstro får du göra det. Ett bättre begrepp vore dock tron på Bibelns *inspiration*. Tron på Guds Andes medverkan när boken skrevs. Idag vill jag stanna upp en stund och ta tid för en annan fråga. När vi, och jag menar att det är vår uppgift, vill slå vakt om den urkristna bekännelsen, när vi tar strid för tron på Gud Fadern och Skaparen, Sonen, född av en jungfru, dödad på ett kors och uppstånden på tredje dagen, Anden, Guds egen närvaro här och nu, blir orden lätt stora och pompösa. Vi står i givakt och bekänner unisont stora och väldiga ting och med eviga dimensioner.

Då kanske att vi undrar: Vem är då jag? Vad ska jag göra med mina tvivel? Hur mycket måste egentligen man tro för att få kalla sig troende? **Duger min tro?**

Så här skriver en ung tjej i en skoluppsats över ämnet: *Kan en modern människa tro på Gud?: "Själv tror jag inte på Gud. Jag har slagit ifrån mig tanken med att säga: 'Sådana orimligheter kan väl ingen klok människa tro'. Mina föräldrar tror inte. Jag har aldrig blivit uppfostrad med aftonbön. Det förefaller mig fullkomligt orimligt att Gud födde en som med jungfru Maria och att han kan ägna sig åt varje lite människa. Att Jesus funnits betvivlar jag inte. Men har inte slumpen varit lite frikostigare mot denne man än mot andra människor? Jag tror inte eftersom det verkar orimligt. Men hur kan det komma sig att kloka lärda människor, som studerat, tänkt och grubblat kan tro? Ja, däri ligger problemet. Varför tror de? Jag förstår det inte. En modern människa behöver tro på Gud. Om han kan sedan, det får hon göra upp med sitt samvete. Ingen skulle vara lyckligare än jag om jag kunde tro. Att vara säker på att man kom till himlen när man dog skulle kännas oerhört skönt. Nu känner man sig bara skräckslagen när man tänker på att man kanske i morgon inte finns mer, inte vet vad som händer, bara är borta."*

Så lyder ett slags samtal mellan en människas tvivel och hennes längtan. Det börjar kategoriskt: - *Själv tror jag inte på Gud.* Men snart kräver hennes längtan att få komma till tals: - *Ingen skulle vara lyckligare än jag om jag kunde tro.*

Det väcker många frågor: Vad gör jag med mina tvivel? Måste man vara färdig med hela den systematiska teologin innan man med frimodighet kan kalla sig för kristen?

Låt oss gå till en bibeltext: Mark 9:17-24.

Han var "*en i mängden*". Det är allt vi vet om honom. Inga namn, inga andra personuppgifter som gör att vi kan spåra honom. Han var helt enkelt "*en i mängden*".

En i mängden, en av oss, en enkel liten människa med ett stort och svårt problem som han inte såg någon lösning på. En i mängden av alla dem som vacklar fram och tillbaka mellan tro och tvivel. En i mängden av dem som undrat: Duger min tro?

Ondskan slet och drog i en ung man. Och där står en maktlös far. Och han är alltså en i mängden. En i mängden maktlösa fäder som sett ondskan nästan slita sönder familjen. Han har inga stora ord. Han har ingen pompös beaktelse. Han har bara en desperat bön: - *Jesus, kan du hjälpa mig?*

Hans bön är nästan mer en fråga än en bön. - *Hur är det Jesus? Har du makt? Kan du ge en människa hjälp?* Det är inget ifrågasättande. Det är ett ärligt hjärtas undran. Och Jesus svarar: - *Om jag kan?*

Vi fryser bilden en stund. Jag tänker mig att mannen ska stå inför Jesus än en gång. Bibeln talar om domens dag. Den dag Jesus ska sitta på en tron i den himmelska världen. Den dag han inte längre är klädd i en enkel människas skepnad. Den dag då det ska gå upp för alla människor vem han egentligen är. Dagen Paulus beskriver för oss när alla knän ska böjas för honom och alla tungor bekänna att han är Herre.

En dag ska då också denne man stå där, som en i mängden, tillsammans med oss alla. Kanske ska han den dagen tänka: - *Hur kunde jag fråga så? Har du makt? Kan du...?*

I det ljuset kanske frågan kommer att te sig obegriplig.

Men nu, när ondskan håller på att slita sönder hans son och när en orolig pappa bara är för-tvivelad är den frågan inte alls obegriplig. Tvärtom. Den är mycket begriplig.

Så är det ju ibland i våra liv: Vi tror på en Gud som skapat ett ändlöst universum och som har all makt, men när livet slår till behövs det inte så mycket för att vi ska glömma det.

Med sin sons lidande på näthinnan kan mannen inte formulera några djärva böner. Hans trosbekännelse blir sviktande och svag: - *Jag tror. Hjälp min otro.*

Och han är en i mängden. Långt ifrån ensam.

Men räcker en sådan bön? Duger en sådan tro?

Vem vågar vara viss?

Den dag jag ska avklädas allt som nu skyler min nakenhet, kommer tron att hålla då?

När jag blir gammal och svag, när minnet kanske sviker och hälsa likaså, kommer tron att trösta mig då? Den dag några starka armar ska bära mig till den sista vilan och min kropp kommer att bli lika kall som den jord som omsluter mig, kommer Gud då att på sina armar bära mig in i sitt rike?

Den dag all min duktighet, min kapacitet och kompetens ger upp andan och jag inget annat har att hoppas på än Guds barmhärtighet, kommer min tro då att väcka mig ur mullen, och resa mig upp i liv igen, på något annat sätt och någon annanstans?

Och om jag en dag ska stå inför honom som sett varje dag av mitt liv och hört varje tanke jag tänkt, och allt jag har att hoppas på är nåd, duger då min tro?

TVIVEL

- *Jag tror – hjälp min otro!* Har han rätt mannen? Kan man både tro och tvivla på en och samma gång?

”Om tron aldrig närmar sig tvivlet, om sanningen aldrig brottas med synden, om det goda aldrig kämpar med det onda, hur ska då tron någonsin kunna visa sin kraft. I min egen pilgrimsresa, om jag måste välja mellan en tro som har stirrat tvivlet i ögonen och fått det att vika ner blicken eller en naiv tro som aldrig varit vid tvivlets stridslinje, skulle jag välja den första, varje gång.” (Gary Parker)

Det finns naturligtvis olika slags tvivel. Det finns tvivel som har sina rötter i vår stolthet. Det finns tvivel som har sina rötter i vår rädsla. Och det finns tvivel som har sina rötter i vår för-tvivelan. Låt mig förklara:

a) Det finns ett tvivel som har sina rötter i förtvivlan. Sådant händer som slår sönder våra liv och vi vacklar och kanske faller. Vissa mänskliga erfarenheter är helt enkelt omänskliga. Vi blir svikna och besvikna, kanske kränkta eller måste gå igenom stor sorg, det som Bibeln kallar dödsuggans dal. Ljuset från evighetens värld skymms av sorg och så faller tvivlet som en skugga över våra liv. Bibeln moraliserar inte över det. Läs Psaltaren. Psaltaren ger en bra bild av vad en sund och normal tro är. Vi citerar mest glada, trosfriska upptempo psalmer. Men 60% av psaltarsalmerna är klagovisor, där människor ropar ut sin nöd inför Gud och ställer frågor som: - *Var är du? Varför sker detta?* En sund frisk tro går till Gud, också med sin besvikelse. Och om dina barn kommer till dig med sin besvikelse sker väl inte det att du skjuter bort dem. Är det inte så att du ännu mer vill visa dem förståelse och kärlek i sådana lägen. Skulle Gud vara en sämre Far – eller Mor, än vad du är? Vissa tvivel har sina rötter i sin förtvivlan. Jag konstaterar när jag läser Psaltaren att Gud står ut med att lyssna till ofromma böner, fyllda av smärta och tvivel och ibland t.o.m. fyllda av anklagelser mot honom själv. I Psaltaren möter jag inte bara människors ord utan också den tyste lyssnaren.

b) Men ibland hänvisar vi till våra intellektuella tvivel för att hålla Gud på bekvämlighetsavstånd. För inte behöva ta ställning till hans kallelse.

Joh 12:37-39. Dessa människor hade förnekat så länge att de inte längre kunde tro. Fast Gud så tydligt hade visat vem han var hade dessa människor avvisat honom. Nu kunde de inte längre tro. Först skulle det kräva att de ödmjukade sig och erkände sitt eget beroende av Gud. Ibland använder vi faktiskt våra tvivel som ett försvar för att inte ge oss till Gud. Det är ganska bekvämt att kalla sig sökare. Men vad händer den dag du blir en upptäckare. Varje sökare måste ställa sig själv frågan: Vill jag verkligen tro? Så här uttrycker C.S. Lewis saken:

”Människor är motvilliga att byta bilden av en abstrakt och livlös gudom mot den levande Guden... En ”öpersonlig Gud” – det är bra. En subjektiv Gud av skönhet, sanning och godhet inom oss själva – det är ännu bättre. En formlös livskraft som strömmar genom oss, en enorm kraft vi kan fyllas av – det är bäst av allt. Men Gud själv, levande dragandes i livlinan, mötande oss med oändlig hastighet; jägaren, konungen, brudgummen – det är något helt annat. Det kommer ett ögonblick när barnen som lekt inbrottstjuvar plötsligt tystnar: Hördes det inte fotsteg i hallen? Det kommer ett ögonblick när människor som lekt religion ... plötsligt stannar upp. Tänk om de verkligen skulle finna honom. Det var ju aldrig tänkta att det skulle gå så här långt! Eller ännu värre: Tänk om det är han som funnit oss.”

Vill du verkligen finna Gud, på riktigt? Är du beredd att förlora bekvämlighetsavståndet. En man började ett samtal med en pastor med att uttrycka sina tvivel. Tyvärr kunde han inte tro. Till slut får han frågan: - *Vill du tro?* Han lever ett liv i utsvävningar, till bredden fyllt av honom själv. Hans svar blir: - *Jag antar att jag inte vill tro. Jag vill inte ge upp det liv jag lever.* Men om du verkligen är beredd att upptäcka Gud. Om du längtar efter att tro, med ett öppet och ärligt hjärta. Låt mig ge dig några råd:

TRO

1. Gå dit du finner tro.

Om du vill odla tomater köper du inte ett landområde på Nordpolen. Där växer inte tomater. Om du vill odla tro ska du nog inte söka dig till humanetiska förbundet eller någon annan ateistisk förening. Sök dig till människor med tro i sina liv, och lär av dem.

2. Hämta in sådant som ger dig tro.

Läs böcker, gärna berättelser om människor som mött Gud och levt med honom. Lyssna till bra kristen musik. Läs din Bibel, hämta in bibelbaserade predikningar. Gå med i en husgrupp där du kan få hjälp att bearbeta dina egna intryck och där du kan få dela en nära gemenskap med andra troende. Hämta in sådant som bygger upp.

3. Lär känna Jesus.

Tron är aldrig huvudsak. Vi behöver göra klart för oss VAD vi tror på. Jesus säger:– *Tro på Gud och tro på mig.*

Vi tar en bild. Vi är svenskar. Vi vet saker... om IS. Om du går ut på tjock is behöver du inte mycket tro. Tjock is bär. Men om isen är tunn spelar det ingen roll hur mycket tro du har på isen. Den brister under dina fötter. Du får tro vad du vill.

Det är inte hur stark din tro är utan hur stark din Gud är som är den verkliga frågan. Kan din Gud bära dig över djupen?

Det spelar ingen roll om du har en aldrig så stark tro på stenar och kristaller som du ska bära vid kroppen för att de ska göra dig framgångsrik i ditt arbete eller ge dig frid i själen, om du tror starkt på att stjärnornas läge på himlen ska styra ditt liv på jorden... En stark tro på så svaga ting kommer inte att hålla de verkliga belastningarna.

Det vet nog svensken, för när de verkligt stora katastroferna inträffar ser jag honom inte springa till New Age bokhandlarna för att köpa kristaller som tröst. Men jag ser kyrkorna fyllas av människor som gråter och ber.

När livet brister, och vi går igenom ytan, behöver vi en fast hand och en personlig Gud som kan trösta oss.

Så du måste tydliggöra för dig själv VAD det är du tror. Eller ännu bättre PÅ VEM du tror. Tro är ett annat ord för förtroende. Förtroende är ett relationsord. Förtroende växer fram ur bra relationer. Vill du tro på Jesus måste du lära känna honom. Studera honom, ta tid med honom, lyssna till honom, lev med honom... Släpp ditt fokus från vad du själv tror eller inte, känner eller inte och ställ in det på honom och se vad som med tiden växer i ditt inre.

4. Sätt din tro i rörelse.

- *Kom och följ mig!* Det är Jesu utmaning. Sätt din tro i rörelse. Att tro på Jesus är som att lära sig cykla. Det räcker inte med att se någon annan cykla eller läsa en bok om det. Du måste cykla för att lära dig cykla.

Man lär sig att tro genom att försöka.

Så är det också med den kristna tron. Du måste leva dig in i den. Du hör Jesus säga: - *Det är saligare att ge än att få.* Hur kan du veta om det är sant eller inte? Tusen debatter kan inte bevisa det. Du måste öppna plånboken, och hjärtat, och ge. Och du upptäcker: det var saligt. Det var meningsfullt. Det förändrar mig.

Du hör Jesus säga. – *Be så skall du få!*

Hundra artiklar om Jesu under bevisar inte sanningen. Men om du knäpper dina händer, om du lever dig in i i tron, så upptäcker du kanske: det fungerar!

Vill du, vill du verkligen, tro? Då är mina råd:

- Gå dit du finner tro.
- Hämta in sådant som ger dig tro.
- Lär känna Jesus.
- Sätt din tro i rörelse.

Inbjudan

- Jag tror. Hjälp min otro. Vilka djupa ord. Jag vacklar Gud. Tror ibland. Tvivlar ibland. Är stark ibland. Och svag ibland. Duger min tro? En bibelvers ger tröst och riktning: *Men åt dem som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt alla som tror på hans namn,* (Joh 1:12).

Detta är Guds försäkran. Är din tro en tro på Jesus, som Guds son, din Herre och Frälsare, då duger den. Bibeln säger, om några enkla människor som längtade efter Gud: Men nu längtade de till ett bättre land, ett i himlen. Därför skäms inte Gud för dem, utan de får kalla honom sin Gud; han har ju grundat en stad åt dem. (Hebr 11:16) Gud skäms inte för dem... Var de ful l-komliga? Nej, men de var Guds.

Illustration: **Vilka är dessa?**

Sedan såg jag, och se: en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folk och stammar och länder och språk. Och en av de äldste sade till mig: "Dessa som är klädda i vita kläder, vilka är de och varifrån kommer de?" Jag svarade: "Du vet det, herre." Han sade till mig:

"Där sitter Elsa med värk i kroppen. Det första som möter henne varje ny dag är hennes reumatiska värk. Den tär på glädjen, och Elsa orkar inte hålla modet uppe. Hon uppfattas nog därför som lite avig ibland, av dem som själva aldrig känt.

Och där sitter Elsa och Sven. De är ett strävsamt gammalt par, men de bär på en sten. Sin oro för Folke. Folke är deras äldste son som valt en helt annan livsväg än far och mor. För detta känner de stor sorg - och ibland skuld. Kanske hade de kunnat vara bättre föräldrar. Det är åtminstone vad de känner. Fast de ärligt talat faktiskt inte var så illa.

Där sitter Lars. Lars som inte vet om han vågar, eller någonsin kommer att våga, kalla sig troende. Det fattas för mycket i hans övertygelse, och i hans liv - tycker Lars. Men han uppskattar möjligheten att få sitta ner en stund.

Där sitter Karin. Karin är nyblivet änka. Det är inte ett år sedan hon miste sin Bengt. Efter 49 års äktenskap. Med Bengt dog så mycket annat. Hemmet dog också. Det har blivit så tyst sedan Bengt gick bort. Och barnen har så mycket annat. Det får man förstå.

Och där, längst bak, sitter Tobias. Fast det är inte så ofta han är här nu för tiden. Förr var han ofta här förstås. Förr när mamma och pappa bestämde. Nu är Tobias inte längre ett barn, och nu när han själv får välja går han inte så ofta hit. Hans kamrater går till helt andra ställen. Det är så mycket som sliter i Tobias. Fast innerst inne har han inget emot att vara här. Inte egentligen.

Där sitter Lisa som just har fått ett nytt jobb. Hon har sökt länge, men först nu har det lyckats. Lisa är ensamstående mamma. Nytt arbete, tidiga morgnar till dagis, sena kvällar för att hemmet måste skötas. Det är inte lätt att få det att gå ihop. Tystnad, lugn och ro är en dyrbar lyx för en ensam mamma. Lisa orkar inte riktigt följa med i pastorns predikan. Hon är trött.

Där sitter Martin - en pensionär som inte längre känner sig efterfrågad och behövd.

Där sitter Ingvar - en man i sina bästa år och chef på ett stort företag med ekonomiska bekymmer.

Där sitter Johanna. Hon är 5 år och här med sin mamma. Hon vet inte riktigt varför de är här, eller varför man måste sitta stilla så länge.

Och där sitter Kurt och Birgitta, som grälade i bilen hela vägen hit, men som ändå lyckas le mot alla och en var.

Där sitter Samuel som är trött på skolan och Fredrika som har en mamma och pappa som aldrig skulle gå till den här platsen - och som ofta låter henne få veta det. Och ändå är hon här.

Där sitter Frida som har problem med sin ångest, och Göran som mår riktigt bra idag, och Ulla som är ny i gemenskapen och har många, många frågor, och Nils och Ingalill, och Riza och Fatima som flytt från sitt hemland Iran, och Ricardo från Chile som har svårt med språket men är glad över gemenskapen, och Karl ifrån Skövde som alltid har något gott att säga, och Marianne som just nu går igenom en period där hon tvivlar på så mycket, och Erik som miste sitt jobb i torsdags, och Inger som måste ta ställning till ett nytt - och många, många fler."

Och jag frågade igen: "Men vilka är de och varifrån kommer de?"

Och Gud svarade - med stolthet i rösten: "Detta är min församling. Detta är min brud och min ögonsten. Detta är allt jag har på jorden!"